

У знак сећања на дан када су радници у Чикагу штрајком и протестима почели да се боре за осмочасовно радно време, обележава се Међународни празник рада – Први мај. У Србији и региону традиционално се у зору излази у природу на првомајски уранак, а синдикати организују протесте. Широм света организују се и параде и скупови посвећени радничким правима. Међународни празник рада је у Србији државни празник.

СССС: Први мај није само дан за одмор, већ упозорење

Савез самосталних синдиката Србије (СССС) обележио је Међународни празник рада на платоу код Трга Николе Пашића уз поруку да 1. мај није само дан за одмор, већ прилика за упозорење социјалним партнерима, Влади Србије и послодавцима да су праведна зарада, сигурни услови рада и достојанствен живот и даље далекосежни циљеви за многе раднике.

Окупљени носе заставе својих синдиката и транспаренте са натписима: "За достојанствен живот, за сигурну будућност", "Синдикат металаца Србије", "Оружари".

Председник СССС Зоран Михајловић истакао је да су данас хтели да предају своје захтеве Влади Србије, али да тамо нема никога јер, како је навео, "чика Ђура вероватно негде роштиља".

Он је нагласио да је основни проблем то што имамо Владу која само "фиктивно" постоји и не ради свој посао и поручио да социјални дијалог не живи у Србији.

"Проблеми се гомилају, не знамо колика је инфлација, не знамо шта ће бити са енергентима, где ће се завршити цене и где ће доћи минимална зарада. Потрошачка корпа је отишла изнад тога. Зарађујемо све више, али све мање можемо да купујемо. Ми ово стање више не можемо да трпимо", поручио је Михајловић.

У првомајском прогласу СССС истиче се да поједине велике компаније настоје да деградирају празник радника, захтевајући да 1. мај буде обичан радни дан.

"Овај дан је прилика за преиспитивање достигнућа радничких права и препознавање изазова са којима се радници суочавају у временима нових технологија и вештачке интелигенције.

Синдикат је позвао Владу Србије, као највећег послодавца, и Унију послодаваца Србије, да одговоре на њихове позиве на дијалог и на преговоре који би резултирали решавањем нагомиланих проблема, побољшањем материјалног и социјалног положаја запослених.

Чланови СССС-а положили су каранфиле на споменик Димитрију Туцовићу.

Испред споменика Димитрију Туцовићу положили су венце и цвеће и Уједињени грански синдикат "Независност" и Удружени синдикати Србије "Слога" и Квир збор Београда.

АСНС: Огромно социјално раслојавање у Србији

Чланови Асоцијације слободних и независних синдиката (АСНС) окупили су се у Кнез Михаиловој улици, на платоу код "Руског цара", како би обележили Међународни празник рада.

Постављени су штандови на којима чланови АСНС деле првوماјски проглас синдиката, пропагандни материјал и раговарају са грађанима.

Председница АСНС Ранка Савић изјавила је да ове године има неупоредиво више разлога за протест него протеклих празника рада, пре свега због, како је навела, невероватног проблема са упливом политике у сферу рада.

"Долазимо у ситуацију да не можете да се запослите уколико нисте члан неке партије и уколико не можете да се усавшавате", рекла је Ранка Савић.

Радна снага у Србији је, према њеној оцени, немотивисана – нема продуктивности и елана, што директно утиче на привреду државе.

Она је скренула пажњу на неопходну промену Закона о раду, који није мењан од 2012. године, наводећи да он не обухвата уговоре о привременим и повременим пословима.

Према њеним речима, ни ове године неће доћи до новог закона о раду "јер нико не доноси нови закон о раду у предизборној години".

Истакла је и да је проблем огромно социјално раслојавање у Србији, јер се на једној страни налази група милијардера, а на другој грађани који једва вежу "крај са крајем".

Она је нагласила да је медијалана зарада грађана у Србији недовољна за достојанствен живот.

У првомајском прогласу АСНС истиче да се овогодишњи празник дочекује у условима економске неизвесности, раста трошкова живота и продубљивања социјалних разлика, уз оцену да је велики део грађана на ивици сиромаштва.

Синдикат је затражио хитне структурне промене, ефикаснији рад институција, независно судство, социјалну правду и већу сигурност за грађане, и позвао Владу Србије да преиспита досадашње економске политике и усмери их ка социјално-тржишном моделу, уз праведнију расподелу друштвеног богатства и одлучнију борбу против корупције.

Осим тога, траже и повећање заштите радника, поштовање минималне цене рада, увођење нерадне недеље, измене закона о раду и штрајку, као и већу улогу образовања у развоју друштва.

Дачић положио венац на гроб Димитрија Туцовића

Потпредседник Владе и министар унутрашњих послова Србије Ивица Дачић данас је, поводом 1. маја, Међународног празника рада, положио венац на гроб Димитрија Туцовића, оснивача Српске социјалдемократске партије и борца за права радника и социјалну правду.

Дачић је на *Инстаграму* навео да је 1. мај раднички празник, резултат вишедеценијске борбе радника за своја права.

[View this post on Instagram](#)

[A post shared by Ivica Dačić \(@ivica.dacic.rs\)](#)

"Борба за права оних који живе од свог рада, за праведне услове рада, веће плате и бољу будућност радничке класе је вечни задатак нас који баштинимо традицију радничког и социјалистичког покрета", истакао је Дачић.

Навео је да зато 1. мај није само сећање на прошлост, него обавеза и залог за будућност.

"Успостављање бољег и праведнијег друштва је обавеза свих нас, уз непрекидан економски развој и стабилност наше Србије", нагласио је Дачић.

Првомајска будилица у Краљеву

У Краљеву је и овог 1. маја настављена вишедеценијска традиција – Првомајска будилица, чланова дувачког оркестра "27. септембар" Добровољног ватрогасног друштва.

Шетња градским улицама и буђење грађана уз корачницу на данашњи дан траје више од осам деценија, изостала је само у најтежим историјским периодима за Краљево и његове становнике.

Њени почеци се везују за 1941. годину и ратне околности у тадашњем Краљеву.

Уранак на београдским излетиштима, РТС у Кошутњаку

На излетиштима и у туристичким центрима широм Србије организовани су традиционални првомајски уранци

Велики број Београђана у раним јутарњим часовима стигао је у Кошутњак, на Аду Циганлију, Авалу и друга излетишта, где ће уз традиционални роштиљ, музику и

спортске активности прославити Празник рада.

У Кошутњаку је највише младих, а многи су на излетишта дошли синоћ како би заузели што боље место за дружење.

Једно од најпосећенијих излетишта за првомајски уранак је национални парк "Фрушка гора", где долазе излетници из свих крајева Србије, а најпопуларније локације тог парка су Змајевац, Летенка, Стражилово...

Првомајски уранци организовани су и на излетиштима у Суботици, Сомбору, Новом Саду, Вршцу, Крушевцу, Чачку, Новом Пазару...

Многи првомајске празнике проводе у туристичким центрима широм Србије, где се очекује велики број туриста.

Министарство унутрашњих послова апеловало је на грађане да буду опрезни приликом паљења ватре на отвореном.

Паљење ватре дозвољено је искључиво на посебно обележеним и обезбеђеним местима, истиче МУП.

Празник рада обележава се 1. маја, на дан када су радници у Чикагу пре тачно 140 година штрајком и протестима почели да се боре за осмочасовно радно време.

Трећег маја дошло је до сукоба радника који су били чланови синдиката и штрајкбрехера. У сукобе се умешала полиција, а четири припадника синдиката су убијена.

Наредног дана на Тргу Хејмаркет анархисти су организовали демонстрације. Особа чији идентитет није утврђен бацила је бомбу којом је убијено седам, а рањено 67 полицајаца. Осам анархиста је ухапшено, оптужено за убиство и осуђено на смрт, иако њихова кривица није утврђена.

На првом конгресу Друге интернационале 1889. одлучено је да се наредне године одржи велика манифестација којом ће се прославити 1. мај у знак сећања на аферу "Хејмаркет" у Чикагу, али и као вид борбе за радничка права.

Први мај у Њујорку 1912. године

Други конгрес Радничке интернационале је одлучио да се од 1890. године, 1. маја широм света одржавају манифестације, демонстрације и штрајкови, као један од видова класне борбе, што је до краја 19. и почетком 20. века добило масовне размере.

У многим европским земљама и америчким градовима 1890. године радници су изашли на улице тражећи, као и у Чикагу, осмочасовно радно време. У Немачкој је дошло и до нереда када се у протесте умешала полиција, а у многим градовима демонстрације су одржане упркос претњама власти да ће полиција растерати учеснике.

Широм света се организују параде и скупови посвећени радничким правима

Широм света се на 1. мај организују параде и скупови посвећени радничким правима.

Празник рада у Србији – од забрана до уранака

Обележавање Празника рада у Србији прешло је дуг пут – од забране одржавања којој су пркосили радници протестним шетњама, бојкотом рада и зборовима, преко првомајских уранака до обавезе коју је увео Јосип Броз Тито 1945. године.

Слављење тог празника представљало је борбу не само за радничка, већ и за политичка права и слободе.

RTS: Први мај – Међународни празник рада, у Србији синдикални скупови, прогласи и уранци, Дач петак, 01 мај 2026 16:00

